

Kanariefågel (*Serinus canaria*)

Lämplighet

Kanariefågeln är lämplig fågel för den som är intresserad av finkar. Det är en söt och nätt fågel med mycket vacker sång. Det finns en stor variation av olika färger och tillgången på svenskfödda fåglar är god vilket ökar möjligheten att få tag på en fågel som passar den egna smaken. En ensam fågel kräver mycket uppmärksamhet och mår inte bra av att sitta ensam under en hel arbetsdag. Två kanarier i samma bur går ofta bra om de är av olika kön. I fångenskap blir kanariefågeln cirka 8-10 år.

Ursprung

Kanariefågeln härstammar från Kanarieöarna men finns också på Madeira och Azorerna. Den vilda fågeln, som har en anspråkslös gröngul färg är cirka 12 centimeter. Spanjorerna tog med sig kanariefågeln till Europa i början av 1500-talet.

Utseende

Kanariefågeln har en typisk finkform med runt format huvud och konisk näbb. Den finns i en mängd former och färger så som gula, vita, röda, gröna och blågrå kanarier och dessutom brokiga fåglar i dessa färger. Vissa framavlade fåglar har tofs eller särskilda fjäderfrisyrer. Länden varierar mellan 13,5-14,5 cm hos sång- och färgkanariefåglar.

Foder

Basfodret är en fröblandning av bra kvalitet innehållande 50 - 60 % kanariefrö, 30 % rybs, 5 -10 % nigerfrö och 5 % lin-och hampfrö.

Frukt och grönsaker uppskattas av kanariefågeln och man kan ge äpplen, päron, morot, gurka, sallad och kål av olika slag. Under sommaren uppskattar den vilda växter så som maskrosor, våtarv, lommeört, groblad, trampört, korsört samt olika gräs som timotej, vitgröe, älggräs och rajgräs. Till skillnad från papegojfåglar behöver kanariefågeln tillgång till småkornig sand för sin matsmältning. Blanda gärna i snäckskal för att täcka behovet av kalkämnen.

Ljus

Fåglar kan lida av kalkbrist trots att de får tillräckligt med kalk i kosten. För att tillgodogöra sig kalk måste fågeln ha vitamin D. Vitamin D tillgodogör sig fågeln via UV-ljus som den får från solen eller speciella lysrör som finns speciellt för fåglar. Dessa byts ut varje år då de avtar i styrka. De bör sitta cirka 40 cm från den plats där fågeln tillbringar merparten av sin tid. Det bästa är dock om fågeln får ofiltrerat solljus (ej genom glas) på sig.

Buren

Då kanariefågeln gillar att stäcka på sig rekommenderas en mycket stor bur, gärna större än vad föreskrifterna anger. Många av de burar som finns att köpa är väldigt höga, vilket lurar köparen att tro att det är en stor bur. Volymmässigt stämmer det, men inte utrymmesmässigt. En fågel behöver utrymme vågrätt, inte i höjdlid då den inte flyger lodrätt utan vågrätt. Burbotten skall täckas med något absorberande material. Sand, helst inte allt för finkornig är bra, men våt sand vill gärna fastna på fågelns fötter och kan orsaka inflammationer. Ett tjockt lager tillklippt tidningspapper går också bra och har den fördelen att man kan ta bort papper efter papper allt eftersom de blir nedsmutsade. En utmärkt bottenbeläggning är grov sågspån. Fågelns fötter hålls rena då spånen har hög absorptionsförmåga. Fodret ges i en skål som står på burbotten eller i någon slags fröautomat. Kanariefåglar leker inte på samma sätt som papegojor men uppskattar sysselsättning i form av olika frukt, grönsaker och vilda växter.

Handhavande

En kanariefågel blir sällan eller aldrig fingertam. Måste du fånga den, dämpa först belysningen och fånga fågeln försiktigt. Lägg fågeln med rygg och vingar i handflatan.

Hemkomsten

Låt den själv klättra ur transportburen och in i buren som förberetts med mat och vatten. Låt den sitta i lugn och ro första dygnet. Närma er buren försiktigt, småpratande och med lugna rörelser. Om fågeln inte äter och dricker andra dagen, kontakta säljaren.

Skötsel

Mat, frukt och grönt och vatten byts dagligen, oftare om det är förorenat. Rengör mat och vattenskålar dagligen och bur och sittpinnar minst en gång i veckan. Ta bort bajs och matrester från botten dagligen då det annars bildas bakterier. Då fåglar är mycket känsliga för luftföroreningar ska man ej röka inomhus. Kanariefåglar gillar att bli bada. Ett badkar kan hängas i någon av burens öppningar, det går också bra att ställa en flat skål på burbotten. Byt vattnet så fort det blivit förorenat.

Jordbruksverkets föreskrift (SJVFS 2014:17, Saknr L 80) hur man håller en fågel

- Buren ska vara minst 0,7 x 0,45 m och 0,6 m hög. Buren ska berikas med saker att klättra på. Det ska finnas foderanordningar som stimulerar födosöksbeteende. Berikningsföremål ska bytas ut med så täta intervall att fågeln inte tappat intresset och slutar använda föremålen.
- Fåglar som i naturen lever i par ska hållas i par eller grupp, man bör därför inte ha en kanariefågel utan minst två av samma art.
- Fåglar bör dagligen ha tillgång till utrymmen där de kan utföra naturliga rörelsemönster såsom att flyga fritt.
- Fåglar ska hållas i en berikad miljö som stimulerar dem att utföra sina naturliga beteenden och förhindrar att de utvecklar beteendestörningar.
- Badande sällskapsfåglar ska ha rent badvatten. Fågelbadets utformning och djup ska vara anpassat till fåglarnas storlek och art. Ett fågelbad får inte vara djupare än att fåglarna bottnar.

Sjukdom

Kanariefågeln är normalt sett en hårdig och tålig fågel men kan drabbas av parasiter framför allt i näbb och svalg. Tecken på sjukdom är minskad aktivitet, lös eller missfärgad avföring, uppburrad fjäderdräkt, matta ögon eller att fågeln andas med öppen näbb. Tror du att din fågel är sjuk, kontakta en fågelkunnig veterinär omedelbart då sjukdomsförloppet ofta är mycket snabbt. I väntan på veterinärbesök placera fågeln i ett fuktigt uppvärmt rum (ca 30 grader), använd ej värmelampa, då det punktvis kan bli för varmt.

Litteratur

Canaries: A Complete Pet Owner's Manual av Otto von Frisch
The Canary Handbook av Dr. Matthew M. Vriends & Tayna M. Heming-Vriends
An Owner's Guide to a Happy Healthy Pet, The Canary av Diane Grindol

